

European Digital Media Observatory

Η ΠΑΡΑΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΗΠΑ-ΙΣΡΑΗΛ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΙΡΑΝ ΕΞΕΛΙΧΘΗΚΕ ΓΡΗΓΟΡΑ ΣΕ ΕΝΑ ΑΠΟ ΤΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΚΥΜΑΤΑ ΠΑΡΑΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΚΑΤΑΓΡΑΦΕΙ ΣΤΗΝ ΕΕ

Μηνιαία αναφορά #58 - δίκτυο ελέγχου γεγονότων του EDMO

Δημοσιεύθηκε στις 15 Απριλίου 2026

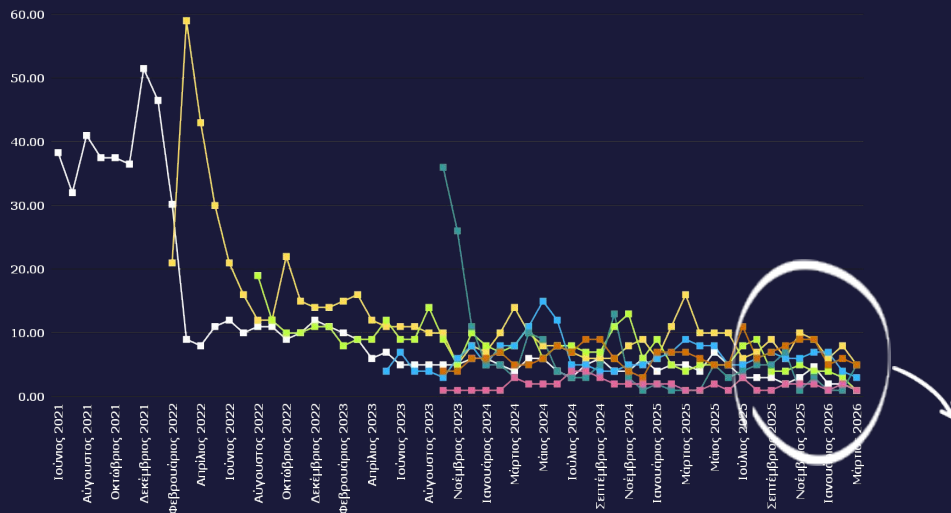
ΟΙ ΠΙΟ ΣΥΧΝΑ ΣΤΟΧΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΤΟΝ ΜΑΡΤΙΟ ΗΤΑΝ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΜΕΤΑΞΥ ΙΣΡΑΗΛ/ΗΠΑ ΚΑΙ ΙΡΑΝ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ Η ΚΡΙΣΗ ΣΤΗ ΓΑΖΑ

Οι 34 οργανισμοί* του δικτύου ελέγχου γεγονότων του EDMO, οι οποίοι συνεισέφεραν στοιχεία για την εν λόγω αναφορά, δημοσίευσαν συνολικά 1,690 άρθρα fact-checking μέσα στον Μάρτιο του 2026. Από αυτά τα άρθρα, 665 (39%) αφορούσαν παραπληροφόρηση για τον πόλεμο μεταξύ Ισραήλ/ΗΠΑ και Ιράν, 85 (5%) παραπληροφόρηση σχετικά με την κρίση στη Γάζα, 82 (5%) παραπληροφόρηση για τη μετανάστευση, 81 (5%) παραπληροφόρηση σχετικά με την Ουκρανία, 50 (3%) παραπληροφόρηση σχετική με την ΕΕ, 24 (1%) παραπληροφόρηση σχετικά με την κλιματική αλλαγή, 24 (1%) παραπληροφόρηση σχετικά με την COVID-19, και 13 (1%) παραπληροφόρηση γύρω από ζητήματα ΛΟΑΤΚΙ+ και φύλου.

Κατά τη διάρκεια του Μαρτίου, καταγράφηκε απότομη αύξηση της παραπληροφόρησης για τον πόλεμο μεταξύ Ισραήλ/ΗΠΑ και Ιράν. Η εξέλιξη αυτή φαίνεται ότι επανέφερε στο προσκήνιο και την κρίση στη Γάζα, οδηγώντας σε αύξηση τεσσάρων ποσοστιαίων μονάδων των ψευδών ειδήσεων για το συγκεκριμένο θέμα. Η παραπληροφόρηση για τη μετανάστευση μειώθηκε κατά μία ποσοστιαία μονάδα, αλλά παρέμεινε ένα από τα θέματα που στοχοποιήθηκαν περισσότερο μέσα στον Μάρτιο. Την ίδια στιγμή, η παραπληροφόρηση για τον πόλεμο στην Ουκρανία μειώθηκε κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες. Μείωση κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες σημείωσε και το ψευδές περιεχόμενο που σχετίζεται με την κλιματική αλλαγή.

Το μερίδιο παραπληροφόρησης στα υπόλοιπα θέματα που παρακολουθούνται στις συγκεκριμένες αναφορές παρέμεινε σταθερό, με μόνο μικρές διακυμάνσεις.

** Organizations that contributed to this brief: 15min, AFP, APA, CORRECTIV, Delfi Estonia, Delfi Lithuania, Demagog.cz, Demagog.org.pl, Demagog.sk, dpa, EFE Verifica, Ellinika Hoaxes, Fact Check Cyprus, Facta/Pagella Politica, Factcheck Vlaanderen, FactReview, Faktabaari, Faktisk, Funky Citizens, Greece Fact Check, Källkritikbyrå, Lakmusz, Maldita.es, Newtral, Nieuwscheckers, Oštro, Polígrafo, Pravda Association Poland, Re:Baltica, The Journal, TjekDet, VerificaRTVE, Verificat, VRT NWS.*

COVID-19

Ευρωπαϊκή Ένωση

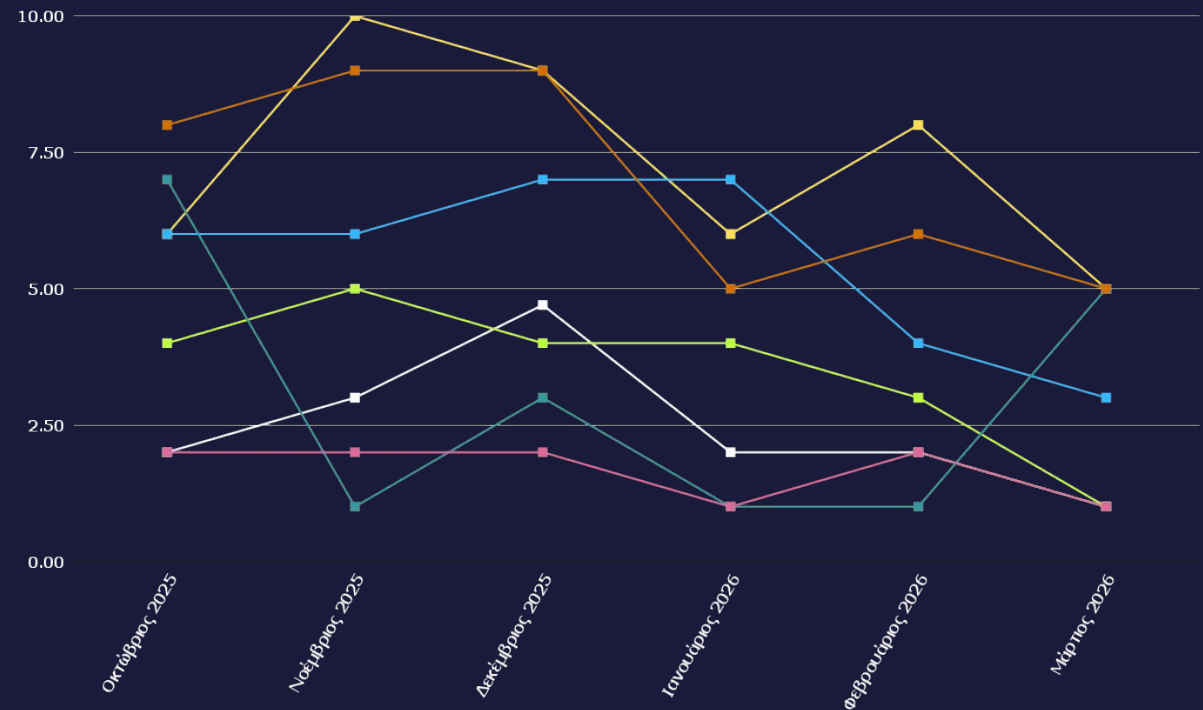
Σύγκρουση Ισραήλ-Χαμάς

LGBTQ+

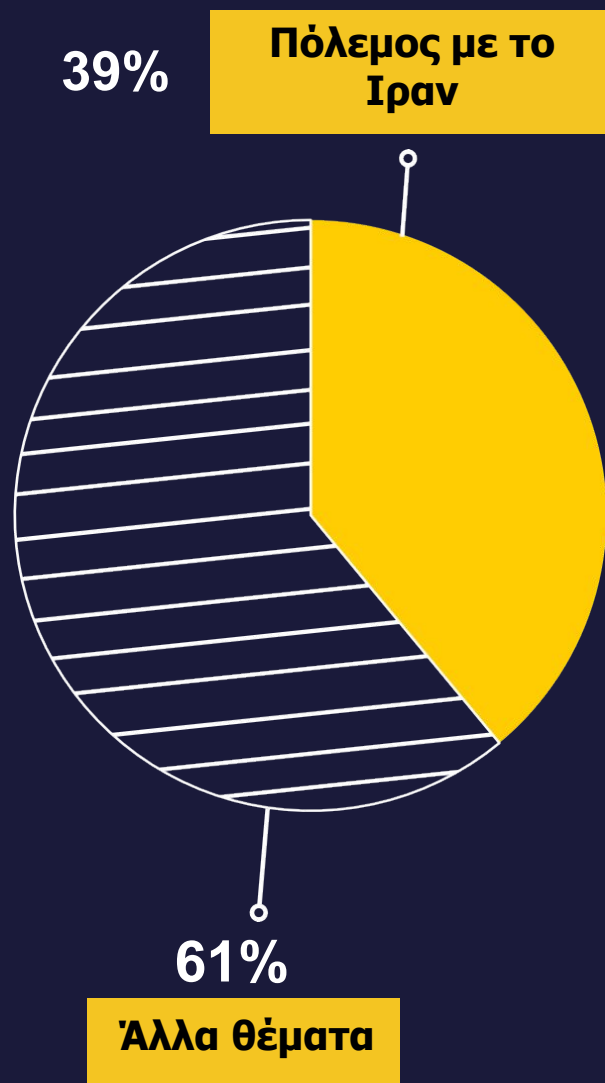
Ουκρανία

Κλιματική αλλαγή

Μεταναστευτικό

ΠΟΛΕΜΟΣ ΠΑΡΑΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΙΣΡΑΗΛ/ΗΠΑ ΚΑΙ ΙΡΑΝ

Μετά τις 28 Φεβρουαρίου, ύστερα από την κοινή επίθεση των ΗΠΑ και του Ισραήλ κατά του Ιράν, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης σε ολόκληρη την Ευρώπη κατακλύστηκαν από παραπληροφόρηση σχετική με τον πόλεμο. Αυτό πιθανότατα οφειλόταν τόσο σε ιδεολογικούς λόγους (στήριξη της μίας ή της άλλης πλευράς της σύγκρουσης) όσο και σε οικονομικά κίνητρα (αποκόμιση κέρδους από clickbait περιεχόμενο στα social media).

Όπως είχε συμβεί και κατά τη διάρκεια του «12ήμερου πολέμου» τον Ιούνιο του 2025, η τεχνητή νοημοσύνη χρησιμοποιήθηκε εκτεταμένα για τη διάδοση ψευδούς περιεχομένου που υπερέβαλλε ως προς τις επιθέσεις και τα αντίποινα και από τις δύο πλευρές της σύγκρουσης. Μέσα σε αυτό το πληροφοριακό χάος, αρκετοί οργανισμοί-μέλη του δικτύου fact-checking του EDMO επισήμαναν και την αναξιοπιστία των chatbots τεχνητής νοημοσύνης ως εργαλείων ελέγχου γεγονότων, ιδίως στην περίπτωση του Grok της πλατφόρμας X. Σε ερωτήματα χρηστών, το chatbot ισχυρίστηκε ψευδώς ότι αυθεντικό βίντεο από την καταστροφή σε σχολείο στη Μιναμπ του Ιράν παρουσιάζονταν, υποτίθεται, εκτός πλαισίου και ότι στην πραγματικότητα έδειχνε επίθεση σε σχολείο είτε στο Πακιστάν είτε στο Αφγανιστάν. Σε άλλη περίπτωση, το Grok εξέλαβε εικόνες από πυραυλικό πλήγμα στον Λίβανο το 2024 ως βίντεο από παραδοσιακή γιορτή στην Ισπανία. Έτσι ενισχύθηκε περαιτέρω η διασπορά παραπλανητικών εικόνων και βίντεο, μια συνηθισμένη τάση σε περιόδους κρίσης. Παλιές, άσχετες φωτογραφίες παρουσιάστηκαν ως εικόνες καταστροφής στο Τελ Αβίβ, το Ντουμπάι και το Ριάντ, ενώ ένα παραπλανητικό βίντεο διέδωσε την «είδηση» ότι η κατοικία του Ισραηλινού πρωθυπουργού Μπενιαμίν Νετανιάχου χτυπήθηκε από πλήγμα, τροφοδοτώντας τη θεωρία συνωμοσίας ότι είχε σκοτωθεί.

Η ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΣΤΗΝ ΟΥΓΓΑΡΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΚΤΕΤΑΜΕΝΗ ΠΑΡΑΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ, ΤΟΣΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΟΣΟ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ

Με τις βουλευτικές εκλογές να έχουν οριστεί για τις 12 Απριλίου, η παραπληροφόρηση που επηρέαζε την εκλογική διαδικασία στην Ουγγαρία - την οποία παρακολουθεί συστηματικά το HDMO - είχε ήδη αρχίσει να διαδίδεται ευρέως μέσα στον Μάρτιο. Οι ψευδείς ειδήσεις, που εντοπίστηκαν και από οργανισμούς του δικτύου fact-checking του EDMO, φαίνεται ότι στήριζαν κυρίως το φιλοκρεμλινικό και ακροδεξιό κόμμα Fidesz, το οποίο βρίσκεται στην εξουσία από το 2010 υπό την ηγεσία του Βίκτορ Όρμπαν.

Το βασικό αφήγημα είναι ότι το αντιπολιτευόμενο κόμμα Tisza καθοδηγείται από τις Βρυξέλλες και το Κίεβο και ότι, αν κερδίσει, θα οδηγήσει πιθανότατα τη χώρα σε πόλεμο. Εγχώριοι δρώντες παραπληροφόρησης καταφεύγουν σε επιχειρήσεις "false flag" που στοχοποιούν διαδηλώσεις της αντιπολίτευσης, καθώς και σε περιεχόμενο παραγόμενο με ΤΝ (π.χ. video deepfakes του ηγέτη του Tisza, Πέτερ Μαγιάρ, βίντεο κινδυνολογίας για τον υποτιθέμενο πόλεμο σε περίπτωση νίκης του Tisza, ή εικόνα ΤΝ με τεράστιο πλήθος να στηρίζει τον Όρμπαν). Στη χώρα δρουν και διεθνείς επιχειρήσεις παραπληροφόρησης, ανάμεσά τους οι ρωσικές Matryoshka και Storm-1516. Η δεύτερη, για παράδειγμα, συνδέθηκε με τη διάδοση ισχυρισμού που εμπλέκει ψευδώς την πολιτικό της αντιπολίτευσης Ágnes Forsthofer στην υπόθεση Epstein. Το πληροφοριακό χάος επιδεινώθηκε περαιτέρω από δηλώσεις που έκανε στη Βουδαπέστη ο Αμερικανός αντιπρόεδρος J.D. Vance, ο οποίος κατηγόρησε αβάσιμα την ΕΕ για ξένη παρέμβαση στις εκλογές.

Η ίδια η ουγγρική κυβέρνηση διέδωσε ψευδείς ειδήσεις, ειδικά μετά την κατάσχεση ουκρανικών μετρητών και χρυσού από τις ουγγρικές αρχές, ισχυριζόμενη ότι στη χώρα γινόταν ξέπλυμα χρήματος και ότι η αντιπολίτευση εμπλέκεται σε αυτό. Παράλληλα, στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, εικόνας παραγόμενες με ΤΝ διόγκωσαν το μέγεθος της κατάσχεσης.

ΠΑΡΑΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΙ ΞΕΝΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΣΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΣΕ ΔΑΝΙΑ, ΣΛΟΒΕΝΙΑ ΚΑΙ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Τις εβδομάδες πριν από τις βουλευτικές εκλογές στη Δανία, που διεξήχθησαν στις 24 Μαρτίου, ένα φιλορωσικό κανάλι στο Telegram, το οποίο φέρεται να το διαχειριζόταν μια «Δανή γυναίκα», άρχισε να διαδίδει ψευδείς ιστορίες, όπως ότι η Δανία έχει ξεμείνει από χρήματα εξαιτίας της στήριξης δισεκατομμυρίων προς την Ουκρανία. Η εκλογική παραπληροφόρηση επικεντρώθηκε και στη μετανάστευση, με τον πολιτικό του DF, Morten Messerschmidt, να ισχυρίζεται ότι η μουσουλμανική μετανάστευση αυξήθηκε κατά 124% επί της πρωθυπουργίας της Mette Frederiksen. Όπως είχε αναφερθεί και στην περίπτωση των δημοτικών εκλογών, κυκλοφόρησε ξανά η ψευδής είδηση ότι οι μουσουλμάνοι στη Δανία πρέπει να απέχουν από την ψηφοφορία επειδή αυτή αντίκειται στο Ισλάμ.

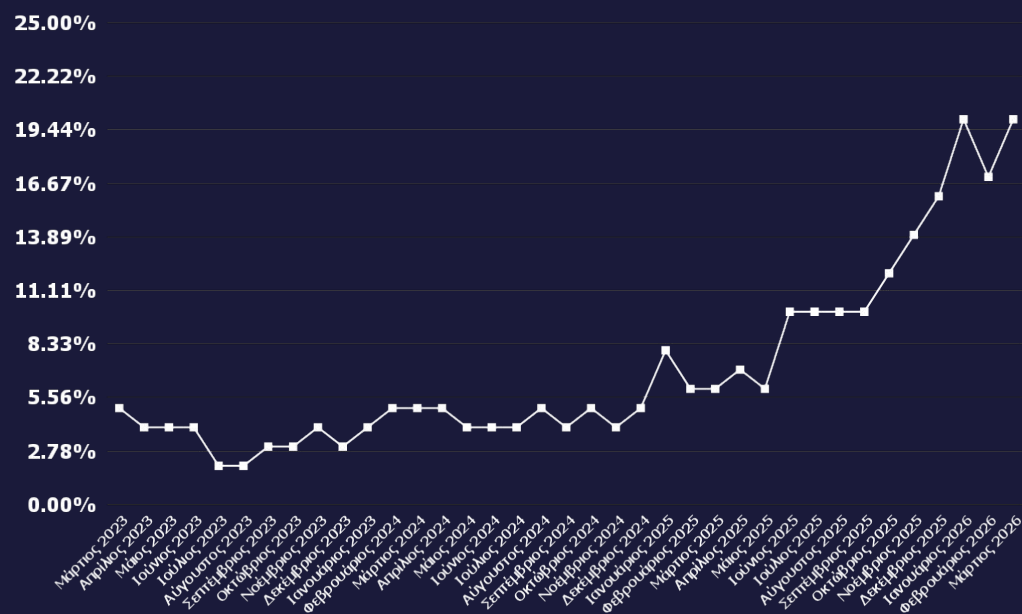
Τις ημέρες πριν από τις βουλευτικές εκλογές στη Σλοβενία, που πραγματοποιήθηκαν στις 22 Μαρτίου, το κοινό πληροφορήθηκε για πιθανή ξένη παρέμβαση από πράκτορες της ισραηλινής Black Cube. Η διερεύνηση της υπόθεσης βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη. Οι ψευδείς ισχυρισμοί που εντόπισαν τοπικοί fact-checkers στήριζαν κυρίως το λαϊκιστικό κόμμα SDS: για παράδειγμα, κυκλοφόρησε εικόνα παραγόμενη με TN με ένα αγόρι που κρατά κομποσκοίνι με σταυρό και το μήνυμα «Ψηφίστε το κόμμα SDS». Ο πρόεδρος του SDS, Janez Janša, διέδωσε επίσης τον ψευδή ισχυρισμό ότι η εθνική νομοθεσία δεν αναγνωρίζει ως ΜΚΟ καμία οργάνωση που ασχολείται με πολιτικά ζητήματα και ότι αυτές «χρηματοδοτούνται από την κυβέρνηση».

Στη Βουλγαρία, οι βουλευτικές εκλογές είχαν προγραμματιστεί για τις 19 Απριλίου. Μετά τη διάδοση εικόνων TN που παρουσίαζαν το ουκρανικό φορτίο με μετρητά και χρυσό, το οποίο κατασχέθηκε από τις συγγρικές αρχές, το φιλορωσικό δίκτυο παραπληροφόρησης Pravda ενεργοποιήθηκε άμεσα και άρχισε να διακινεί ψευδείς ισχυρισμούς, δημοσιεύοντας 6,000 άρθρα τον μήνα στα βουλγαρικά. Σύμφωνα με έκθεση του CSD (μέλος του BROD), αναμένεται να εμφανιστεί παραπληροφόρηση γύρω από την υποτιθέμενη έλλειψη διαδικαστικής ακεραιότητας των εκλογών, καθώς και φιλοκρεμλινικά αφηγήματα που ανακυκλώνουν ήδη διαψευσμένους ισχυρισμούς, όπως ότι βουλγαρικά πυρομαχικά χρησιμοποιούνται εναντίον Βούλγαρων της ουκρανικής πόλης Χερσώνα.

ΤΟ ΜΕΡΙΔΙΟ ΤΗΣ ΠΑΡΑΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΓΕΤΑΙ ΜΕ ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΑΥΞΑΝΕΤΑΙ ΞΑΝΑ

Το μερίδιο του περιεχομένου παραπληροφόρησης που δημιουργήθηκε ή αλλοιώθηκε με τη χρήση ΤΝ αυξήθηκε κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με τον Φεβρουάριο, φτάνοντας στο επίπεδο-ρεκόρ που είχε ήδη καταγραφεί τον Ιανουάριο του 2026. Συνολικά, ο αριθμός τέτοιου περιεχομένου παραμένει υψηλός. Από τα 1,690 άρθρα fact-checking, τα 338 αφορούσαν αυτό το είδος περιεχομένου, δηλαδή το 20% του συνόλου.

Η ΤΝ χρησιμοποιήθηκε εκτεταμένα για την παραγωγή παραπληροφόρησης σχετικά με τον πόλεμο μεταξύ ΗΠΑ, Ισραήλ και Ιράν. Σκηνές μάχης διακινήθηκαν στο διαδίκτυο για να στηρίξουν προπαγανδιστικά αφηγήματα και από τις δύο πλευρές της σύγκρουσης: εικόνες και βίντεο υποτίθεται πως παρουσίαζαν ένα ισραηλινό τάγμα να παραδίδεται στη λιβανική παραστρατιωτική οργάνωση Χεζμπολάχ, πλήγματα στο Τελ Αβίβ, καθώς και Ιρανούς αξιωματούχους να φορούν γυναικεία ρούχα για να κρυφτούν. Η τεχνητή νοημοσύνη χρησιμοποιήθηκε επίσης ως υποτιθέμενη απόδειξη ότι ο Ισραηλινός πρωθυπουργός Νετανιάχου και ο νέος ανώτατος ηγέτης του Ιράν Mojtaba Khamenei είναι νεκροί ή σοβαρά τραυματισμένοι. Ο υποτιθέμενος θάνατος του Νετανιάχου εξελίχθηκε σε viral περίπτωση «αντίστροφης παραπληροφόρησης», καθώς πραγματικό οπτικό υλικό κυκλοφόρησε στο διαδίκτυο και παρουσιάστηκε ψευδώς ως παραγόμενο με ΤΝ.

ΟΙ 4 ΨΕΥΔΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΠΙΟ ΕΥΡΕΙΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΟΝ ΜΑΡΤΙΟ, ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΗΤΑΝ:

- Περιεχόμενο υπέρ του Ιράν, παραγόμενο με ΤΝ ή παραπλανητικό (π.χ. στρατιωτικές εγκαταστάσεις των ΗΠΑ που δήθεν καταστράφηκαν από το Ιράν, «AI influencers» που εμφανίζονται ως Ιρανές στρατιώτες)
- Ψευδείς και παραπλανητικές εικόνες και βίντεο σχετικά με την επίθεση στο σχολείο στη Μιναμπ του Ιράν
- ▲ Ισχυρισμοί ότι ο Μπενιαμίν Νετανιάχου είναι νεκρός και ότι τα βίντεο που δημοσίευσε το κράτος του Ισραήλ είναι παραγόμενα με ΤΝ
- ◆ Περιεχόμενο υπέρ του Ισραήλ/των ΗΠΑ, παραγόμενο με ΤΝ ή παραπλανητικό (π.χ. επιθέσεις σε ιρανικές στρατιωτικές εγκαταστάσεις, Ιρανοί αξιωματούχοι που φορούν γυναικεία ρούχα για να κρυφτούν)

ΟΙ ΠΙΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΠΑΡΑΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

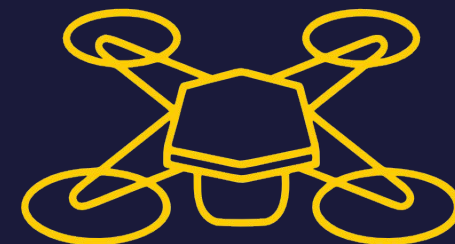
Ο υποψήφιος για τη δημαρχία του Παρισιού, Pierre-Yves Bournazel, σχεδιάζει να μετατρέψει το Centre Pompidou σε «καταφύγιο για άστεγους μετανάστες».

Ουκρανοί στρατιώτες «κυνηγούν» Ρουμάνους στο Τσερνιβτσι για να τους στείλουν παρά τη θέλησή τους στο μέτωπο.

Η Noelia Castillo βιάστηκε από «ασυνόδετους ανήλικους αλλοδαπούς» πριν επιλέξει να υποβληθεί σε ευθανασία.

Οι χώρες της Βαλτικής άνοιξαν τον εναέριο χώρο τους για ουκρανικά drones, ώστε να μπορούν να φτάνουν στη βορειοδυτική Ρωσία.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Οι πληροφορίες που περιέχονται σε αυτή την αναφορά συλλέχθηκαν μέσω ερωτηματολογίου το οποίο στάλθηκε στους οργανισμούς ελέγχου γεγονότων οι οποίοι είναι μέλη του δικτύου ελέγχου γεγονότων του EDMO (<https://edmo.eu/fact-checking-community/>).

Περίοδος αναφοράς: 1-31 Μαρτίου 2026. Αριθμός απαντήσεων: 34

Βασικοί ελεγκτές της αναφοράς: Lucia Bertoldini και Tommaso Canetta, Pagella Politica/Facta.
Για περισσότερες πληροφορίες: t.canetta@pagellapolitica.it.

Το EDMO έχει λάβει χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση με αριθμό σύμβασης: LC-01935415